

עליו משפט

כתב העת של המרכז האקדמי למשפט ולעסקים

כרך טו	סיוון תש"ף, יוני 2020
דבר העורך	
אבישולם וסטרייך	5
מנת הסרטנים וקוקטייל הצרפות שהכריעו במשפט	
על כתיבת עובדות בכתבי טענות	
מיכל אהרוני	7
קוטלו של אויבנו הוא בנגו: פערי הרזולוציה בין המשפט הפלילי לחברה,	
בין חיים למוות, בין קורבן לעבריין ובין גמול לנקמה	
אסף הרדוף	41
עונש מאסר – אפשר גם אחרת:	
מודל חדש של ריצוי מאסר בבית	
יובל ליבדרו	83
הזכות לייצוג עצמי בהליך משפטי	
בעקבות ספרו של רביע עאסי:	
INJUSTICE IN PERSON: THE RIGHT TO SELF-REPRESENTATION	
דורון מנשה ואיל גרונר	129
לקראת רגולציה משפטית של תופעת קבוצת הרכישה	
מנאל תותרייג'ובראן ושמעון דיין	157

עליו משפט

כתב העת של המרכז האקדמי למשפט ולעסקים

כרך טו

סיוון תש"ף, יוני 2020

עורך

פרופ' אבישלוס וסטרייך

מערכת אקדמית

פרופ' משה כהן-אליה, פרופ' שלי קרייצר-לוי, פרופ' גילה שטופלר

רכזות המערכת – תשע"ח

רחל פאלק, שיר שטרית

חברי המערכת תשע"ח

שרון אלטבך, מירי בוחניק, צחי הוק, משה זילברמן, אסף יהודה חרלופסקי, עדה יעקבי, דניאל כהן, לידר לוגסי, עומר לוי, אליהו קראוזה

רכז המערכת – תש"ף

שגיב ברהום

מזכירת המערכת

מאיה שפירא

עריכה לשונית

יהודית ידלין

הפקה

ענת זקון

ISSN (Print): 2707-4331

ISSN (Online): 2707-434X

הוצאה לאור

המרכז האקדמי למשפט ולעסקים

נשיא המרכז האקדמי – פרופ' משה כהן אליה

דיקנית הפקולטה למשפטים – פרופ' גילה שטופלר

דיקן בית הספר למנהל עסקים – פרופ' גל רז

ראש החוג לחשבונאות – ד"ר רימונה פלס

דיקן הפקולטה למערכות מידע ולמדעי המחשב (בהקמה) – ד"ר אבי יוסיפוף

דיקן הפקולטה למקצועות הבריאות והרפואה – פרופ' יהודה אדלר

דיקן הפקולטה לפסיכולוגיה – פרופ' עמירם רביב

סגל ההוראה בבית הספר למשפטים:

עו"ד עמיר פרידמן	ד"ר אוהד גורדון	סגל פנים:
עו"ד אורן קדמי	עו"ד ליאת גלילי-פרל	ד"ר אורי בן אוליאל
פרופ' דייוויד קוסר	ד"ר רועית דהן	פרופ' יוסי דהאן
ד"ר אבישי קליין	מר גואל דמקני	ד"ר ליאור דוידאי
מר אשר רוטנברג	ד"ר אסף הראל	ד"ר רונית דוניץ-קידר
עו"ד הישאם שבאיטה	עו"ד רועי הררי	פרופ' אבישלום וסטריין
ד"ר גיא שגיא	ד"ר יניב ואקי	פרופ' משה כהן-אליה
ד"ר סיגל שהב	עו"ד שירה וייסברגר	פרופ' פבלו לרנר
ד"ר נחשון שוחט	ד"ר חגי ויניצקי	ד"ר דב סולומון
עו"ד יואב שוטן	ד"ר גלעד ידין	פרופ' בועז סנג'רו
עו"ד קרן שמש פרלמוטר	ד"ר עדי יוכט מושקובסקי	פרופ' עידו פורת
	ד"ר ברק ירקוני	פרופ' רינת קיטאי-סנג'רו
	ד"ר סאני כלב	פרופ' שלי קרייצר-לוי
	עו"ד ליאת לייזר	פרופ' יעד רותם
	ד"ר חגית לרנאו	פרופ' גילה שטופלר
	ד"ר תמר מגידו	
	עו"ד אסף מנשה	סגל חוץ:
	ד"ר יחזקאל מרגלית	עו"ד מיכל אהרוני
	ד"ר יפעת נחמיאס	עו"ד אורטל ארייסמן
	ד"ר אורי ניר	ד"ר שגיא אשכנזי
	ד"ר עופר סיטבון	פרופ' ארין בוזוביס
	עו"ד יעל סנאי	עו"ד גילי בר
	עו"ד דנה פאר	ד"ר תמר ברנבלום
	ד"ר לאה פסרמן	פרופ' איריס גולדנר לאנג
	ד"ר רחל פריד דה וריס	ד"ר דניאל גולדשטיין

רשימת המשתתפים בכרך

עו"ד מיכל אהרוני, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, מכללת ספיר ואוניברסיטת תל-אביב
איל גרונר, תלמיד מחקר לתואר שלישי, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת חיפה
עו"ד שמעון דיין, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר אילן (בוגר)
ד"ר אסף הרדוף, מרצה בכיר, הפקולטה למשפטים, המכללה האקדמית צפת
פרופ' אבישלום וסטרייך, פרופ' חבר, הפקולטה למשפטים, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
ד"ר יובל ליברדו, שופט בית-המשפט המחוזי, באר-שבע; מרצה מן החוץ, בית הספר
למשפטים, המכללה האקדמית ספיר
פרופ' דורון מנשה, פרופ' חבר, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת חיפה
ד"ר מנאל תותרי-גו'בראן, מרצה, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר-אילן

כתב העת עלי משפט עוסק בכל ענפי המשפט ובתחומי ידע במדעי הרוח והחברה
המשיקים למשפט. מאמרי כתב העת עוברים בחינה של מערכת כתב העת
ושיפוט-עמיתים אנונימי. כתב העת יוצא לאור אחת לשנה.

להגשת מאמרים ופניות בנושא כתב העת נא לפנות לעורך כתב העת,
פרופ' אבישלום וסטרייך, בדוא"ל: avishalomw@clb.ac.il

דבר העורך

קוראות וקוראים יקרים,

אני שמח להעמיד בפניכם את הכרך הטו של כתב העת עלי משפט. מאמרי הכרך הושלמו זה מכבר, אולם אילוץ השעה – ובין השאר מגפת הקורונה בעולם ובישראל – דחו את פרסומם זמן מה. דווקא מתוך כך, המשך היצירה, המחקר והפרסום חשובים ביותר לחברה הישראלית, ובהוצאתם לאור יש שמחה רבה.

בכרך זה חמישה מאמרים.

מיכל אהרוני פותחת את הכרך במאמרה "מנת הסרטנים וקוקטייל הצדפות שהכריעו את הטעוץ המשפטי: על כתיבת עובדות בכתבי טענות". המאמר בוחן את השפעת דרכי סיפור העובדות בכתבי טענות על הכרעת בית המשפט. בכך, הוא מעמיק את הבנתנו באשר לחשיבות החיבור בין משפט לספרות, נושא בו עסק כתב העת גם בכרך הקודם, כרך יד (משפט ומדעי הרוח).

שלושת המאמרים הבאים עוסקים בהיבטים מגוונים של המשפט הפלילי, תחום שאף לו הקדיש כתב העת מקום נכבד בעבר (בכרך מיוחד, כרך יא, ובהזדמנויות רבות נוספות) ותרם לא מעט לשיח המשפטי בנושא זה.

אסף הרדוף במאמרו "קוטלו של אויבנו הוא בנו: פערי הרזולוציה בין המשפט הפלילי והחברה, בין חיים ומוות ובין קורבן לעבריין" מנתח את פרשת אלעזר אזריה, ומתוכה מצביע על כך שהמשפט הפלילי, במספר מובנים, אינו משקף את ערכי החברה במדויק, בשל פערי רזולוציה, פערי פירוט או פערי פוקוס, המובילים להתנגשות בין המשפט לחברה. יובל ליבדרו במאמרו "עונש מאסר – אפשר גם אחרת: מודל חדש של ריצוי מאסר בבית" בוחן את יתרונותיו של מאסר הבית בליווי פיקוח אנושי וניטור אלקטרוני כתחליף לעונש מאסר בבית סוהר.

חתימתו של החלק הפלילי עוסקת בטיעונים של דורון מנשה ואיל גרונר, שלפיו הזכות לאוטונומיה איננה גוררת בהכרח זכות לליטיגציה אישית, לא רק במשפט האזרחי, אלא גם במשפט הפלילי. טיעון זה מוצג במסגרת מאמר הביקורת על ספרו של רביע עאסי: "הזכות לייצוג עצמי בהליך משפטי – בעקבות ספרו של רביע עאסי: INJUSTICE IN PERSON: THE RIGHT TO SELF-REPRESENTATION".

את הכרך חותם מאמרם של מנאל תותרי-גו'בראן ושמעון דיין "לקראת רגולציה משפטית של תופעת קבוצות הרכישה". המאמר מבקש לסייע בגיבוש קווים כלליים לאסדרת תופעת קבוצות הרכישה, על רקע התנאים החברתיים והכלכליים של ישראל ועל רקע הצעות החוק שמונחות בפני המחוקק בימים אלה.

מאמרי הכרך משלימים יחד דיון במכלול תחומים משפטיים, הנמצאים בליבת השיח המשפטי, העיוני והמעשי. הם פורשים בפני הקוראים ניתוח עומק תאורטי של מגוון תופעות

משפטיות לצד מכלול הצעות נורמטיביות לקידום המשפט והחברה בישראל. אני מקווה אפוא כי בקריאתם תמצאו תועלת ועניין.
בסיום הדברים, אני מבקש להודות מעומק הלב להוצאת נבו, על הירתמותה, בנדיבות לב ראויה לציון, לסייע להוצאתו לאור של הכרך הנוכחי.

בברכת בריאות לכול
וקריאה נעימה ומועילה,
פרופ' אבישלום וסטרייך
המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
סיוון תש"ף – יוני 2020